

MĚSTSKÉ MUZEUM
V DOBRUŠCE

Únor 1967

Kulturní kalendář
DOBRUŠKA

O POLOLETNÍCH TRAMPOTÁCH DUŠÍ POKORNÝCH, UČITELSKÝCH

Počátek školního roku doprovodil loni zemřelý dobrušský archivář a kronikář s. Josef Cvrček v našem Kulturním kalendáři milým úvodníkem „O dvou duších pokorných, učitelských“. V něm nám lidsky přiblížil dva dobrušské učitele: Františka Ježátka, učitele Hekova a jeho nástupce Josefa Millera, který už na počátku minulého století byl nositelem titulu „vzorný učitel“.

31. lednem skončilo I. pololetí současného školního roku, tiše, klidně. Žáci přinesli domů pololetní vysvědčení a s nimi i rodiče si oddechli, že je konec „tomu zatracenému zkoušení“. I letos, jako každoročně, byli učitelé v rodinných radách hodnoceni, chváleni i hubováni. Nejinak tomu bylo i před stopadesáti lety. Tehdy končilo pololetí (tzv. zimní běh) v únoru veřejnou zkouškou. Takové veřejné zkoušky se konaly na zdejší škole dvakrát do roka. Druhá byla vždy po ukončení školního roku (po tzv. letním běhu), a to v srpnu. Zkouška se započala obyčejně po druhé mši sv. a trvala celý den.

Blíže se o zkoušce dovídáme ze dvou dokumentů:

1) Z rozhodnutí c. k. krajského úřadu v Hradci Králové ze dne 30. prosince 1822 č. 8463 ve sporu mezi učitelem Josefem Millerem a zkoušeným radním (magistrátním úředníkem) Janem Jettmarem. Jettmar, zapřísáhlý nepřítel Fr. Vl. Heka na dobrušské radnici, byl zřejmě přesvědčen, že „pokorná duše učitelská“ je stvořena jen k službičkování, že nesmí projevovat svou vlastní vůli ani projeviti vlastní názor. Stěžoval si c. k. krajskému úřadu, že učitel Miller zakázal svému pomocníku Františku Schreiberovi docházet do Jettmarova domu a vyučovat soukromě děti pana rady. Zákaz byl prý vydán proto, že o letošní srpnové veřejné zkoušce rada Jettmar byl původ-

cem důtky, udělené učiteli Millerovi za některé nedostatky při vyučování („vzorný učitel“ se zřejmě znelíbil). Miller jasně prohlásil, že radovi Jettmarovi nedůvěřuje, „poněvadž týž jej již před pěti roky svým způsobem o 9. hodině v noci k vysvětlování do svého domu vylákal“ (asi žádal donášení, je to totiž doba ostrého sporu Jettmara s F. Hekem, který byl školdozorcem). Učiteli Millerovi byla udělena c. k. krajským úřadem důtka, „poněvadž radního Jettmara jakožto veřejného úředníka neslušným způsobem urazil“.

2) Z protokolu o zasedání magistrátu ze dne 24. srpna 1822, čís. 329, z něhož je zřejmé o jaké výtky, činěné učiteli Millerovi při veřejné zkoušce, podle Jettmarovy stížnosti, vlastně jde:

zjištěny některé nepříjemnosti; učitel opomenul v poslední době zváti magistrát a přednější občany ke zkoušce; učitel nedostavil se k veřejné zkoušce v prvních dvou třídách (v těch učili pomocníci, učitel učil ve třídě třetí, kde bylo nejméně žáků – A. Š.); předneseny byly o zkoušce některé nevhodné písně, mezi nimiž zvláště upozorniti jest na censurou neschválenou píseň od Františka Heka (r. 1821 Fr. VI. Hek byl na žádost magistrátu ovládaného Jettmarem zbaven místa školdozorce, protože byl odsouzen k tříměsíčnímu vězení za satirický spis „Velký pátek“ – A. Š.); žákům III. třídy přednášel učitel z knih předměty libovolně volené; nepřiměřeně dlouhá doba zkoušky od 8 do 11.30 hod. dopolední a od 12.30 do 4. hod. odpolední, což působí nepříznivě na duševní a tělesný stav mládeže; z té příčiny upozornil magistrát jako patron školní a úřad na to důstojného školního dozorce, aby se věci ty neopakovaly“.

Těžké to měl „vzorný učitel“ Miller. Vzdělaný Fr. Hek už nebyl školdozorcem, v dobrušské trojtřídní škole měl na starosti přes 300 žáků (v posledním školním roce Millerova života 1827–28 bylo ve zdejší škole zapsáno 312 žáků, 186 chlapců a 126 děvčat), veřejné práce nad hlavu. A nový školní dozorce Josef Modl, jistě přívrženec Jettmarův, už 18. dubna 1823 upozorňuje, že mlá-

dež, která je povinna navštěvovat nedělní opakovací školu, zanedbává docházku, že se neslušně a rozpustile chová na veřejných místech a ulicích, ba i v kostele při bohoslužbách. A to vše padalo na hlavu učitele Millera. Bohužel nikdo se tehdy neptal na názor jeho žáků, kteří by jistě byli svědky nejhodnověrnějšími. Proto i my se můžeme jen domýšlet, na čí straně byla pravda.

O pololetních zkouškách máme také dochovány zprávy z doby, kdy byl školdozorcem Fr. Vl. Hek. Zachovala se nám pozvání magistrátu ke zkouškám. Bývali jim přítomni duchovní, členové magistrátu, školdozorce a někteří rodiče dítek. Roku 1816 byl takové zkoušce přítomen biskup královéhradecký hrabě Kolovrat, v r. 1817 kníže Colloredo-Mansfeld s mnohými šlechtici, několikrát také direktor panství opočenského. Všichni vyslovili učiteli uznání nad docílenými výsledky za poměrů tak mimořádně nesnadných.

Roku 1813 a 1815 vydal magistrát učiteli Josefu Millerovi na základě zprávy školdozorce Fr. Heka dokonce pochvalné listy.

A přece Josefu Millerovi v jednom bodě stížnosti magistrátu z r. 1822 bylo dáno za pravdu i c. k. krajským úřadem. Již zmíněným rozhodnutím ze dne 30. prosince 1822 se magistrátu připomíná, „že nemá práva písemného pozvání ke zkoušce požadovati, nýbrž že toto pozvání, jak na venkově jest obyčejem, od učitele purkmistrovi ústně předneseno býti má“.

Antonín Štěpán.

Dorady v únoru

Středa 1. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK

KURS ANGLIČTINY

pro pokročilé

- 17 a ve 20 hodin francouzská detektivní
komedie v českém znění
PRACHY A SMŮLA
Film mládeži přístupný

Čtvrtek 2. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK

KURS ANGLIČTINY

pro začátečníky

- v 17 a ve 20 hodin český barevný
cestopisný film

ZASTÁVKA PŘED RÁJEM

Z Valparaísa až do Rio de Janeira

Pátek 3. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK

KURS NĚMČINY

pro začátečníky

Sobota 4. února 1967 v 19 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů

PLES POŽÁRNÍKŮ

místní jednoty ČsPO v Dobrušce

- ve 20 hodin italský film o lásce
v několika podobách

NESNADNÁ LÁSKA

Rozšířeno o film: VĚNEC

Příplatek 1,- Kčs

Neděle 5. února 1967 v 17 hodin
maďarská kriminální komedie

VŠICHNI JSOU NEVINNÍ ?

Film mládeži přístupný

- ve 20 hodin italský film

NESNADNÁ LÁSKA

Rozšířeno o film: VĚNEC

Příplatek 1,- Kčs

Mládeži nepřístupné

Pondělí 6. února v 17 hodin
v klubovně ZK

KURS NĚMČINY

pro pokročilé

Úterý 7. února 1967 v 19 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
pořádá SRPŠ při Mateřské škole v Dobrušce
ZÁSTĚRKOVOU TANEČNÍ ZÁBAVU

Středa 8. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS ANGLIČTINY
pro pokročilé

Čtvrtek 9. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS ANGLIČTINY
pro začátečníky

— v 19,30 hodin v zasedací síni
MěstNV v Dobrušce pořádá MV SČSP
besedu
CESTA PO KANADĚ
s parlamentní delegací
s barevnými diapozitivy
Přednáší poslanec NS, ing. Červený

Pátek 10. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS NĚMČINY
pro začátečníky

Sobota 11. února 1967 v 19 hodin
v sále sokolovny pořádá
oddíl kopané TJ Spartak
SPORTOVNÍ KARNEVAL

Neděle 12. února 1967 v 15 hodin
sovětský barevný film pro děti
OD SEDMI DO DVANÁCTI
Veselé příběhy o dětech a pro děti

— v 17 a ve 20 hodin francouzský film
v českém znění
ŠELMA NA SVOBODĚ
Střetnutí kriminální služby
se skupinou zločinců
Film mládeži nepřístupný

Pondělí 13. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS NĚMČINY
pro pokročilé

Středa 15. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS ANGLIČTINY
pro pokročilé

15. středa ve 20 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
Wolf Mankowitz:

LÍBEJ DÁL aneb STRAŠNÝ MORD
V MUSIC-HALLU

Anglický muzikál v provedení souboru
Východočeského divadla z Pardubic

Děj tohoto muzikálu se odehrává na začátku tohoto století v Londýně. Zpracovává kriminální příběh, který se skutečně odehrál, a který se stal ve své době senzací. Autoři spojili vtipný text, hudbu, písničky a balet do barvitého a pestrého příběhu s napínavým dějem a řadou populárních melodií, jejichž autorem je známý skladatel Monty Norman.

Prvá hra v předplatném.

Čtvrtek 16. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS ANGLIČTINY
pro začátečníky

Pátek 17. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS NĚMČINY
pro začátečníky

Sobota 18. února 1967 v 19 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
POŠTOVNÍ PLES

— ve 20 hodin francouzská filmová komedie
HONBA ZA KYTARAMI
Rozšířeno o film: Butantan
Příplatek 1,- Kčs, mládeži přístupné

Neděle 19. února 1967 v 17 a ve 20 hodin
francouzská filmová komedie
s nejpopulárnějšími francouzskými zpěváky
HONBA ZA KYTARAMI
Rozšířeno o film: Butantan
Příplatek 1,- Kčs, mládeži přístupné

Pondělí 20. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS NĚMČINY
pro pokročilé

Středa 22. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS ANGLIČTINY
pro pokročilé

Čtvrtek 23. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS ANGLIČTINY
pro začátečníky

Pátek 24. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS NĚMČINY
pro začátečníky

Sobota 25. února 1967 ve 20 hodin
český film dle námětu Jana Procházky
KOČÁR DO VÍDNĚ
Mládeži nepřístupný

Neděle 26. února 1967 v 17 hodin
sovětský film v českém znění
OTEVŘETE, NĚKDO ZVONÍ
Film o mládí, které má své sny
Mládeži přístupné

— ve 20 hodin český film
KOČÁR DO VÍDNĚ
Film mládeži nepřístupný

Pondělí 27. února 1967 v 17 hodin
v klubovně ZK
KURS NĚMČINY
pro pokročilé

Změna programu vyhražena.

Týden

širokoúhlých atraktivních filmů

Pondělí 13. února 1967 v 16 a ve 20 hodin
americký barevný dobrodružný film
s českými titulky
VELKÁ ZEMĚ – I. a II. díl
s Gregory Peckem v hlavní roli
Mládeži nepřístupný. Vstupné zvýšeno.

Úterý 14. února 1967 v 17 a ve 20 hodin
francouzská barevná filmová veselohra
s českými titulky
BABETA JDE DO VÁLKY
Hrají: Brigitte Bardotová, Jacques Charrie,
Yves Vincent
Mládeži nepřístupné. Vstupné zvýšeno.

Středa 15. února 1967 v 17 a ve 20 hodin
nový český film
ŽENU ANI KVĚTINOU NEUHODÍŠ
Komedie o muži, který nedovedl ženám
říci ne!
Hrají: Vlastimil Brodský, Jana Brejchová,
Jiřina Bohdalová, Ilja Prachař a jiní.
Mládeži nepřístupné. Vstupné zvýšeno.

Čtvrtek 16. února 1967 v 17 a ve 20 hodin
francouzsko-italský film v českém znění
100.000 DOLARŮ NA SLUNCI
Dobrodružství na Sahare s J. P. Belmondem
v hlavní roli.
Napínavá honička dvou nákladních aut
pouští skončí tak překvapivým závěrem,
že divák žasne.
Mládeži nepřístupné. Vstupné zvýšeno.

Pátek 17. února 1967 v 17 a ve 20 hodin
nový český barevný film

DÁMA NA KOLEJÍCH

s Jiřinou Bohdalovou v hlavní roli
Mládeži nepřístupné. Vstupné zvýšeno.

Sobota 18. února 1967 v 17 a ve 20 hodin
francouzská kriminální komedie
s českými titulky

MELODIE PODZEMÍ

V hlavní roli Jean Gabin.
Mládeži nepřístupné. Vstupné zvýšeno.

Kulturní výročí v lednu

1. 2. 1882 narodila se v Úvalech u Prahy
nár. umělkyně, spisovatelka
MARIE MAJEROVÁ
7. 2. 1922 narodil se ve Vnorovech u Strážnice
básník JAN SKÁCEL
7. 2. narodil se anglický spisovatel
CHARLES DICKENS
7. 2. 1902 narodil se v Soluni turecký lyrik
a dramatik HIKMET NAZIM
(vlast. jm. Ran)
9. 2. 1812 narodil se v Praze herec a autor
divadelních her
JOSEF JIŘÍ KOLÁR
9. 2. 1872 narodil se v Příbrami
povídkář a publicista
FRANTIŠEK HOLAS
10. 2. 1837 zemřel ruský básník
A. S. PUŠKIN
10. 2. 1932 zemřel anglický spisovatel
EDGAR WALLACE
13. 2. 1897 narodil se v Poušti u Poděbrad
básník JAN BOUDYŠ

15. 2. 1932 narodil se v Písku spisovatel a kritik
JOSEF BRUKNER
16. 2. narodil se v Táboře liter. vědec,
teoretik VÁCLAV TILLE
21. 2. 1902 zemřel cestovatel a autor cestopisů
EMIL HOLUB
22. 2. 1907 narodil se ve Vyšeticích u Votic
spisovatel a ředitel SNDK
BOHUMIL ŘÍHA
23. 2. 1947 zemřel spisovatel a dramatik
VÁCLAV ŠTECH
25. 2. 1877 narodil se v Kokovicích u Slaného
nár. umělec, básník
KAREL TOMAN
25. 2. 1707 narodil se italský dramatik
CARLO GOLDONI
26. 2. 1802 narodil se francouzský spisovatel
VICTOR HUGO
27. 2. 1812 narodil se slovenský spisovatel
SAMO CHALUPKA

Kulturní kalendář Dobrušky vydává Kulturní komise MěstNV v Dobrušce pravidelně měsíčně. Vydávání povoleno Odborem školství a kultury VčKNV v Hradci Kr. čj. 1841 ze dne 30. 3. 1966.

Celoroční předplatné 5,— Kčs

MTZ 415 — N-11 71030